

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2021-016

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 16 februari 2021
Zaaknummer Z/20/362154 /ADV/21/1003537
Onderwerp Proces zienswijze jaarstukken Veilig Thuis
Portefeuillehouder B. Elfrink

Contactpersoon Hilde Hamelers
E-mail H.Hamelers@zevenaar.nl
Telefoon 0316-595111

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verplicht gemeenten om een Veilig Thuis organisatie in te richten. De vijftien gemeenten in de regio's Centraal Gelderland en West Veluwe Vallei hebben dit gezamenlijk gedaan en richtten Veilig Thuis Gelderland Midden in. Deze gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de volledige financiering van Veilig Thuis. De organisatie is jong (2017) en was tot nog toe in opbouw. In deze brief informeren wij u over veranderingen die de VGGM aan Veilig Thuis doorvoert.

Kernboodschap

De positie van Veilig Thuis is geëvalueerd. Veilig Thuis blijft een zelfstandige stichting onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de VGGM. Wel wordt de governance dit jaar aangepast. Het Bestuurlijk Overleg Veilig Thuis (BOVT), waarin alle portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten participeren, krijgt daarin de formele rol van opdrachtgever. Verder vraagt de VGGM u voortaan niet meer om uw zienswijze op de begroting van Veilig Thuis. Tevens bouwt Veilig Thuis een beperkte risicoreserve van maximaal 5% van het begrotingstotaal op. Tot slot, wordt later dit jaar mogelijk de verdeelsleutel van Veilig Thuis herzien.

Context

- ☒ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- ☐ Collegeprogramma
- ☐ Motie/amendement/toezegging
- ☐ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap

1. Onderzoek naar de governance van Veilig Thuis

Het AB van de VGGM liet de positionering van Veilig Thuis onderzoeken door een werkgroep onder leiding van oud-burgemeester van Overbetuwe, Toon van Asseldonk. Dit gebeurde op grond van een afspraak die werd gemaakt bij de oprichting van Veilig Thuis per april 2017. Op basis van het onderzoeksrapport besloot het AB om de bestaande positionering te handhaven. Veilig Thuis blijft een zelfstandige stichting. Een aantal zaken is aanvullend verder uitgezocht en voor besluitvorming voorgelegd. Deze worden in de volgende vier alinea's één voor één genoemd en toegelicht.

1.1 Formele rol voor BOVT

Op 2 december 2020 heeft het BOVT en het AB van Veilig Thuis ermee ingestemd dat de positionering van het Bestuurlijk Overleg Veilig Thuis (BOVT) wordt opgenomen in de governancenotitie van Veilig Thuis. De rol van opdrachtgever wordt in de nieuwe governance-structuur neergelegd bij het BOVT. De verantwoordelijke wethouders van alle aangesloten gemeenten die samen het BOVT vormen, krijgen daardoor een formele stem in het besluitvormingsproces over Veilig Thuis en daarmee meer invloed.

1.2 Zienswijze procedure m.b.t. de jaarverantwoording

Hoewel Veilig Thuis tot nu toe werd behandeld als een verbonden partij aan een gemeenschappelijke regeling, is Veilig Thuis dat formeel niet. Veilig Thuis is een zelfstandige stichting onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de VGGM. Dit betekent dat de jaarstukken van Veilig Thuis niet naar de gemeenteraden hoeven voor een zienswijze op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

De jaarstukken werden aan de gemeenteraden voorgelegd op basis van een afspraak om zoveel mogelijk aan te sluiten op de P&C-cyclus van VGGM. Deze afspraak werd gemaakt bij de oprichting van Veilig Thuis en werd in de governancenotitie opgenomen. Die afspraak ging dus verder dan waartoe Veilig Thuis wettelijk verplicht was. Ook op dat punt wordt de governance aangepast en is besloten voortaan nog slechts te doen wat wettelijk nodig is. Daardoor wordt een eenvoudiger proces gevolgd en de gemeenteraad door VGGM niet meer gevraagd om een zienswijze.

Standpunt College Zevenaar

Wij zijn geen voorstander van de aanpassing van de governancenotitie wat betreft het afschaffen van de zienswijze procedure. Dit hebben wij van begin af aan, bij iedere bespreking over de governance aanpassing kenbaar gemaakt. Helaas is door de gezamenlijke gemeenten anders besloten.

Het staat ieder college vrij om jaarstukken van Veilig Thuis zelf toch voor te leggen aan de gemeenteraad en hierover in gesprek te gaan. Wij willen u graag blijven betrekken bij de dienstverlening van Veilig Thuis en willen Veilig Thuis in Q3 2021 uitnodigen voor een toelichting aan uw raad. Uw gevoelens nemen wij mee naar het BOVT en naar het AB van VGGM.

1.3 Opbouw risicoreserve

Hoewel Veilig Thuis geen verbonden partij is, hadden we liever gezien dat Veilig Thuis zelf geen risicoreserve opbouwt. Wij hebben daar eerder ook een zienswijze over ingediend. Echter met het oog op de continuïteit van de stichting, is door de meerderheid van de regiogemeenten toch ingestemd met de opbouw van een risicoreserve van maximaal 5% van het begrotingstotaal. De onderbouwing vanuit de regio is dat, van iedere stichting met wie zaken wordt gedaan, wordt verwacht dat er enig financieel weerstandsvermogen is. Dat is immers een risico voor de continuïteit van de stichting. Een reserve is

vanuit bedrijfsvoering wenselijk om niet alleen de verschillen in de exploitatie te kunnen opvangen, maar ook om niet elk verschil te hoeven melden bij regiogemeenten. Het is daarmee vooral praktisch van aard om voldoende liquiditeiten beschikbaar te stellen. Met een beperkte reserve wordt ervan uitgegaan dat eventuele kleine risico's goed en vooral snel en pragmatisch op te vangen zijn.

1.4 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht geeft gevraagd en ongevraagd, strategisch en objectief advies over voornemens t.a.v. uitvoering, organisatie, beleidsplannen, jaarrekening en begroting aan zowel de directeur-bestuurder als aan het BOVT. Uit het onderzoek is gebleken dat toekomstige leden van de Raad van Toezicht bij voorkeur wel collegeleden zijn, maar beter geen banden hebben met de gemeenten in de eigen Veilig Thuis-regio, vanwege een wat meer onafhankelijke adviesrol van de RvT.

2. Verdeelsleutel Veilig Thuis

Naast de hierboven toegelichte afspraak bij de oprichting van Veilig Thuis, om de governance van Veilig Thuis te onderzoeken, staat er ook een afspraak om de verdeelsleutel opnieuw tegen het licht te houden. Bij de huidige verdeelsleutel is het aantal jeugdinwoners meebepalend terwijl Veilig Thuis bedoeld is voor alle leeftijden. Ook de productie gerelateerde kosten zijn van invloed, terwijl de verdeelsleutel geen prikkel zou moeten geven om zo weinig mogelijk gebruik te maken van Veilig Thuis. Onveilige situaties moeten immers aan het licht komen.

De afspraak over de verdeelsleutel wordt ná het aanpassen van de governance opgepakt. Na het actualiseren van de governancenotitie kijken de VGGM en de gemeenten onderling naar de financiële verdeling tussen gemeenten. Dit kan leiden tot een nieuwe verdeelsleutel voor Veilig Thuis. Uitgangspunt daarbij is de wens om te komen tot een voor iedereen uitlegbare reële verdeling van de kosten volgens een model dat toekomstbestendig is.

Communicatie en vervolgproces

Vervolgproces

VGGM herzielt in februari de governance notitie overeenkomstig de toegelichte besluiten. Daarna wordt het concept voorgelegd aan de ambtelijke regionale werkgroep. Tot slot volgt een plan om de herziene notitie aan alle colleges voor te leggen.

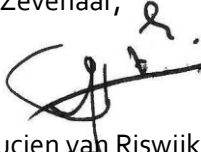
De conceptbegroting voor 2022 leggen wij naar verwachting medio 2021 aan u voor.

Mocht aanpassing van de verdeelsleutel voor de kosten van Veilig Thuis nodig zijn en consequenties blijken te hebben voor Zevenaar, dan zullen wij u hierover te zijner tijd informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester